

Pilisborosjenő 2050

A fiatalság jövőképe

A felmérést készítette:

Antonovits Bence Dániel

Bihaly Áron

Endrődi-Mike Attila

Kovács Tihamér Benjámin

Marton Gergely

Az elemzést végezte:

Antonovits Bence Dániel

Daróczi Péter

Kun Róbert

Szerkesztette:

Antonovits Bence Dániel

2017.05.23

További információ: pilisborosjeno2050@gmail.com

„A Pilisborosjenő 2050 olyan jövőkép, amely istenigazából nem is nekünk, a jövőkép megalkotóinak készül, hanem azon tizen-huszon éves fiatalok számára akik ezt a falut választják lakóhelyüknek.”

Küller János, 2017.03.26.

1. Bevezetés és célkitűzések

A napokban zajló Helyi Építési Szabályzat módosítása széleskörű társadalmi vitát generált a falu lakói körében. Ahogy arra Polgármester Úr helyesen rámutatott, a most készülő tervek, melyek a falu fejlesztésének hosszú távú irányát jelölik ki, leginkább a jelenlegi fiatalságot érintik. A fenti kijelentés és nyilvánvaló érintettsége ellenére ez a csoport a tervezési folyamatok során rendkívül kevésbé képviselt, felmérésére idáig nem került sor. Ezt a problémát kiküszöbölendő egy hiánypótló anonim félstrukturált, más néven kevert típusú interjú segítségével készítettünk átfogó képet a pilisborosjenői 15-30 éves korosztály falu jövőképéről. Munkánk célja, hogy feltérképezzük, és könnyen értelmezhető módon, a döntéshozók, valamint a falu lakossága számára láthatóvá tegyük a fiatalság véleményét és akaratát a faluval, illetve annak jövőjével kapcsolatban, bízva abban, hogy Polgármester Úr és a képviselőtestület kellően súlyozva veszi azt figyelembe a település jövőjét meghatározó döntések meghozatala során.

2. Anyag és módszer

A felmérést internetes kérdőívezés által, félstrukturált, más néven kevert típusú interjú segítségével végeztük, anonim módon. A kérdőívet Google Űrlapon szerkesztettük, terjesztése a Facebook közösségi oldalon történt. Választásunk azért esett erre a módszerre, mert idő- és költséghatékony, emellett a korosztály, sajátosságából adódóan döntő többségében elérhető az említett honlapon keresztül. Mivel a felmérés készítői különböző korcsoportból származnak, így személyes ismeretségi körük lefedi a felmérni kívánt csoport nagyját, a minél nagyobb elérés érdekében további falusiak segítségét kértük. Kiindulási pontnak a saját szociális hálónkon túl az helyi Általános Iskola osztálynévsorait használtuk, mely bárki által elérhető a kihelyezett tablók segítségével. A kérdőív linkjét Facebook üzenet segítségével továbbítottuk, melyben a kitöltésen túl továbbküldésre is felszólítottuk a fiatalokat, ezáltal kellően véletlenszerű és széleskörű elérés vált lehetővé, melyet az eredmények is igazolnak.

Az online kérdőív összesen 32 kérdésből állt, melyet négy szakaszra osztottunk. Az első szakasz során a kiértékeléshez szükséges demográfiai adatokra kérdeztünk, a második szakasz segítségével a válaszadó faluhoz fűződő viszonyát térképeztük fel, a harmadik szakasz a falu jövőképre vonatkozó kérdéseket tartalmazott, míg a negyedik, a kitöltők tájékozottságát volt hivatott felmérni a Helyi Építési Szabályzat módosításának folyamatával kapcsolatban. A kérdések megalkotása során törekedtünk az objektivitásra, illetve arra, hogy a válaszadó minél nagyobb szabadsággal fejezhessen ki véleményét, ezért minden helyzetben a kifejtős típusú kérdést részesítettük előnyben, előre megadott válaszlehetőségek nélkül. Saját válaszadás lehetőségét adtuk meg az olyan kulcskérdések során, mint a „Véleményed szerint mi a falunk legnagyobb értéke?”, „Mit szeretsz a legjobban Pilisborosjenőben?”, „Mit

szerepsz legkevésbé Pilisborosjenőben?”, „Nevezd meg legfeljebb három dolgot, amit fejlesztenél a faluban!”, „Milyen kiaknázandó bevételforrást látsz a település számára?”, „Fogalmazd meg egy mondatban, milyennek szeretnéd látni a falut 2050-ben!”. Ennek segítségével olyan szempontok is napvilágra kerültek, melyeket nem, vagy nem kellő súllyal vettük figyelembe, illetve képet kaptunk az egyes tényezők fontosságáról is. A válaszokat 2017. május 7. és május 16. között fogadtuk.

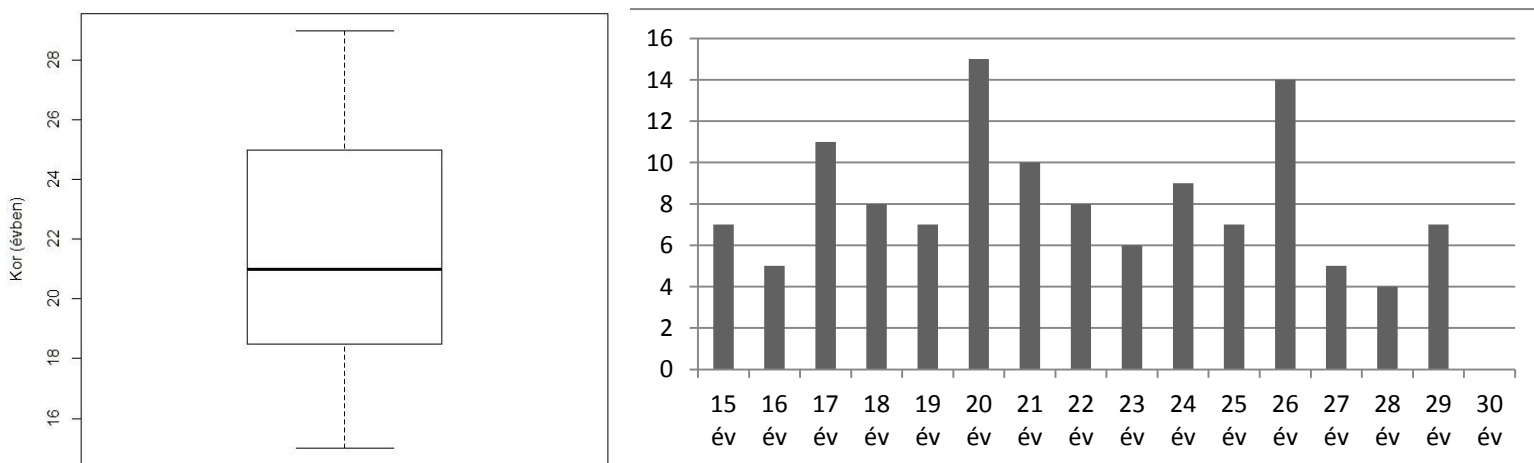
A beérkező válaszok alapstatisztikai kiértékelését Microsoft Excel 10 (MICROSOFT CORPORATION 2010), a korreláció és regresszió vizsgálatát R program (R CORE TEAM 2016) segítségével végeztük.

3. Eredmények

3.1 Demográfiai adatok

A kilenc nap alatt összesen 134 kitöltött kérdőív érkezett be, melyből életkor alapján 11-et a feldolgozás során kizártunk, ugyanis a 15-30 éves célcsoportból kilógott, így 123 érvényes választ értékeltünk ki. Mivel a pilisborosjenői 15-30 éves korosztály népességszámáról pontos adatokhoz nem jutottunk, így a mintavételi alapsokaság nagyságát az országos értékek alapján becsültük. A KSH adatai (HTTP1) szerint 2016-ban Magyarországon a 15-30 év közé esők a teljes lakosság 18,92%-át teszik ki. Ennek 51,4%-ka férfi, míg 48,6%-a nő. Pilisborosjenő lakossága 2016-ban 3610 fő volt (KSH 2016). Ez alapján falunkban megközelítőleg 683 személy esik a 15-30 éves korcsoportba, kérdőívünkkel tehát a vizsgált csoport körülbelül 19%-át fedtük le.

A nemek aránya - 55% férfi, 45% nő - kiegyenlített, az országos trendet követi, a férfiak enyhén felülreprezentáltak. A kitöltők átlagéletkora 21,77 év, koruknak súlypontja 18 és 25 év közé esik. Jelentősen reprezentált a 18 év alatti korcsoport is, a felmérésben összesen 23 fiatalos vett részt.

1. ábra: A válaszadók életkori megoszlása

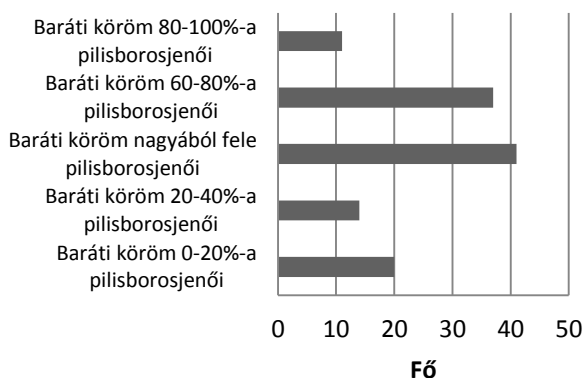
Az iskolai végzettség a korosztály életkorának megfelelően alakult. A válaszadók csupán 21%-a rendelkezik bármilyen (ház, telek, fejlesztési terület, mezőgazdasági terület stb.) pilisborosjenői ingatlanlajddal, feltételezhetően ennek nagy része lakóingatlan, így az érintettség torzító hatása minimális.

Az érvényes válaszok száma, a demográfiai adatok és a későbbi válaszok szórása alapján megállapítható, hogy a felmérésből kikövetkeztethető konklúzió jól reprezentálja a vizsgált csoport álláspontját.

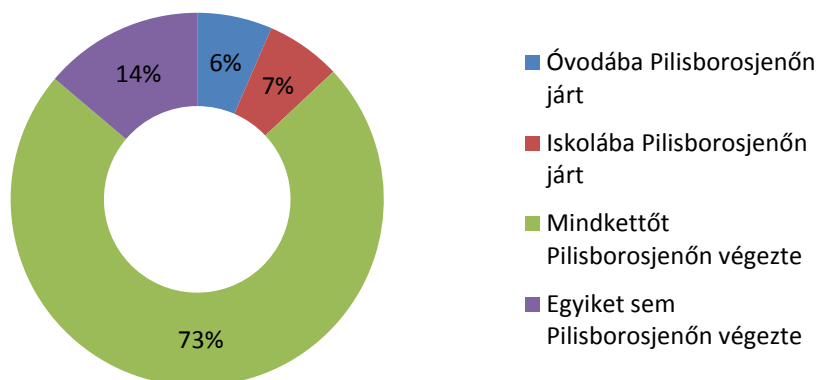
3.2 Kapcsolat a faluval

A válaszadók 91% mondta magát jelenleg is Pilisborosjenőn élőknek. A megkérdezettek átlagosan 18,68 évet éltek a faluban ($SD=5,76$), 40,65%-uk születésüktől fogva. Az életkor és a Pilisborosjenőn töltött évek közt korreláció számításunk alapján közepesen erős sztochasztikus kapcsolatot áll fenn ($cor: 0,68138$), mely összecseng előbbi eredményeinkkel és mutatja, hogy a megkérdezettek igen nagy része születése, vagy egészen kis gyermekkorától a falunk lakója. Az ifjúság csupán 14%-a nyilatkozott úgy, hogy sem az óvodát sem az iskolát nem Pilisborosjenőn végezte. Ebből adódik, döntő többségük, 72,36%-uk állította, hogy baráti körének legalább a fele vagy annál nagyobb része falubeli. A pilisborosjenői fiatalok 80%-a látogatja a falusi programokat, és 100%-uk járja különböző időközönként a falut övező természetet. Látható tehát, hogy az erős kötődés a faluhoz több szálú.

Baráti kötődés Pilisborosjenőhöz

Óvoda és iskola végzése

2. ábra: A válaszadók baráti kötődése valamint az iskola és az óvoda végzésének helye

Az átlagos pilisborosjenői fiatal kedvenc természeti helye a „várvölgy”, amit a több választási lehetőséget felkínáló kérdést megválaszolók mintegy 73,17 százaléka jelölte meg, ezt követi a Nagy-Kevély és a Köves-bérc.

A falusi fiatalok 81%-a tervezi a jövőjét Pilisborosjenőn, majdnem fele hosszú távon is, ugyanakkor csupán 16%-uk lát arra esélyt, hogy helyben állást is szerezzen, míg 7%-uk jelenleg is rendelkezik állással a faluban.

A külső településrész elszigeteltségét jelzi, hogy a válaszadók 81%-a egyáltalán nem, vagy csak elvétve jár arra, ugyanakkor 7%-nyi kitöltő a szóban forgó részen él.

3.3 A falu jövője

A helyi fiatalság Pilisborosjenő legnagyobb értékének egyértelműen a falut ölelő természetet (73,17%), ezt követően a közösséget (18,7%), a falusias és zsákfalú jellegét (16,26%), csendes nyugodt légkörét (13,82%), Budapesthez való közelségét (10,57%) és a falu látványosságait (10,57%) tartja.

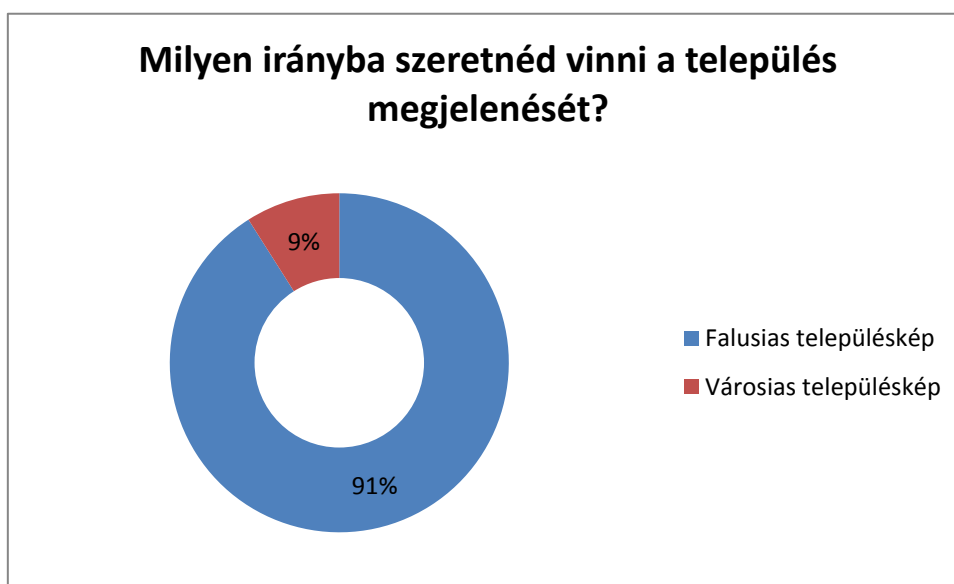
Pilisborosjenőben legjobban az azt övező természetet (54,47%), csendes nyugodtságát (36,59%), közösségét (23,58%), Budapesthez való közösségét (23,58%), falusias jellegét (8,13%) valamint szépségét (4,07%) szeretik.

Legnagyobb problémának az utak állapotát és az egyéb infrastrukturális hiányosságokat (56,1%), a közlekedés és tömegközlekedés nehézségeit, külön kiemelve az éjszakai közlekedés nehézségét (26,02%), a faluvezetés alkalmatlanságát (23,58%), a módszert, ahogy a falu és környezetének értékeivel gazdálkodunk (10,57%), az ifjúság jövőképe és programjainak hiányát (8,13%), a faluban meglévő társadalmi konfliktusokat (6,5%), az újonnan épülő településrészek faluképre gyakorolt hatását (4,88%), valamint a boltok hiányosságait (2,44%) tartják.

Arra a kérdésre, hogy nevezzenek meg legfeljebb három fejlesztendő dolgot a faluban, a válaszadók átlagosan 2,1 választ adva az alábbiakat jelölték meg: utak állapota (85,37%), iskola és az oktatás (21,95%), közlekedés, különös tekintettel az éjszakai közlekedésre (18,7%), sportolási lehetőségek, sportlétesítmények és iskolai tornaterem (17,07%), turizmus, vendéglátás (13,01%), vízelvezetés (11,38%), közösség és programok (9,76%), közösségi terek (6,5%), boltok és szolgáltatások (5,69%), közvilágítás (4,88%), ifjúsági programok (4,88%), falusi intézmények (4,07%), játszótér (3,25%), közösségi épületek (3,25%).

A fiatalok több mint fele (52,85%) maga is szívesen hozzájárulna a falu fejlesztéséhez szellemi és fizikai, vagy anyagi hozzájárulás formájában. Többen felajánlották egyes területeken való jártasságukat, szakértelmüket a település javára.

A válaszadók 91,06%-ka Pilisborosjenőnek a jövőben is falusias településképet szeretne.

3. ábra: A fiatalok településkép preferenciája

Kiaknázandó bevételi lehetőségeket a turizmus-vendéglátásban, többen kiemelve a szelíd, tájba illeszkedő turizmust (42,28%), hazai és uniós pályázatokban (7,32%), lovagoltatásban, mezőgazdasági tevékenységben, a Malomdülő és az M0 területek ipari fejlesztésében, vállalkozások bevonzásában (egyenként 3,25%), energetikai fejlesztésekben (2,44%) és a jelenlegi vállalkozások fejlesztésében (2,44%) látnak.

A fiatalok 42,28%-a teljes mértékben elutasítja a település méretének és lakosságszámának növekedését, 51,22%-a pedig csupán kismértékű növekedést tart elfogadhatónak, akik közül többen jelezték, hogy ezen, a jelenleg folyamatban lévő építkezések befejezését értik újabbnak megkezdése nélkül. A válaszadók csupán 6,5%-a tartja úgy, hogy Pilisborosjenőnek szüksége van a növekedésre.

52,85%-uk tartja elfogadhatónak, hogy a falu valamilyen irányba lakóházakkal, míg 47,15%-uk azzal, hogy gazdasági/ipari létesítményekkel növekedjen. A válasz nem meglepő, ha összevetjük az előző kérdéssel, ahol a kismértékű növekedést pártolók jelentős része a jelenlegi lakóépületek építésének befejezését támogatja. Lakóingatlanokkal való növekedést elsősorban a Fő Út és Budai Út közötti területen (52,03%) és a Budai út és a külső településrész közti területen (26,02%) tartják elfogadhatónak, míg 5,69% válaszolt úgy, hogy nem szeretné, ha a település növekedne, de ha ez nem elkerülhető, akkor az előbbi két területen értene egyet a beépítettség növekedésével. Gazdasági-ipari célú beépítésre leginkább a Fő Út és Budai Út közötti területet (38,21%), a Budai út és a külső településrész közti területet (21,14%) valamint a Malomdült (11,38%) tartják megfelelőnek. A növekedéssel szembeni ellenérzést jól mutatja, hogy a fiatalok 75,61%-ka támogatná olyan jogszabály létrejöttét, mely hosszútávon rögzíti a jelenlegi beépítettség határát, lehetetleníti el későbbi építkezéseket.

Amikor megkérdeztük az ifjúságot, hogy milyennek szeretnék látni a falut 2050-ben, két jelentős irányvonal rajzolódott ki. A legtöbben egy a jelenlegihez hasonló, falusias kistelepülést szeretnének, melyben csupán a legfontosabb (leginkább infrastrukturális) fejlesztéseket végzik el. A másik sokszor megjelenő jövőkép egy modern, de falusias jellegét mindenképp megtartó Pilisborosjenőt fest le.

3.4 Helyi Építési Szabályzat módosítása

A fiatalság mintegy 56%-a értesült a Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) módosításának tervéről, és mintegy 50,41%-ka követi is a folyamatot. Azok, akik folyamatosan tájékozódnak a változtatás lépéseiről 80,65%-ban elégedetlenek az eljárás módjával és minőségével. Látható, hogy amint tájékozódni kezdenek a folyamatról, igen nagy mértékben elégedetlenné válnak (cor: 0.7109162).

4. Összefoglalás

A 123 darab, 15-30 év közti pilisborosjenői által kitöltött kérdőív alapján megállapítható, hogy a fiatalok a falu legnagyobb értékének a települést ölelő természetet, a faluközösséget, valamint Borosjenő falusias illetve zsákfalú jellegét, legnagyobb problémának pedig az utak és egyéb infrastruktúra állapotát, a közlekedés – elsősorban az éjszakai közlekedés –

problémáit valamint a faluvezetés alkalmatlanságát tartják. A falu fejlődéséhez több mint felük tevékenyen hozzájárulna. A falu méretének és lakosságszámának növekedését elutasítják, vagy kismértékben, a folyamatban lévő építkezések befejezéséig tartják elfogadhatónak, és szívesen fogadnának olyan jogszabályt, mely a jelenlegi beépítettség határát hosszú távon rögzítené. A fiatalok 2050-ben egy falusias hangulatú, csendes, jó infrastruktúrával rendelkező, természettel körülvett, sportolási lehetőségekkel bővített, fejlett iskolával rendelkező, jelenlegi méretét megtartó Pilisborosjenőn szeretnének élni, melynek elkerülhetetlen építkezéssel járó beruházásai Üröm-Budapest irányába valósulnak meg, a jelenlegi természeti területek érintetlenül hagyása mellett.

5. Köszönetnyilvánítás

Köszönjük minden kitöltőnek, hogy időt szakított a válaszadásra és a kérdőív továbbítására, ami által megszülethetett a pilisborosjenői fiatalság jövőképét reprezentáló tanulmány. A szerkesztő külön köszönetet szeretne mondani a felmérés statisztikai kiértékelésében nyújtott pótolhatatlan szakmai segítségéért Kun Róbertnek és Daróczi Péternek.

6. Forrás

KSH (2016): Magyarország közigazgatási helynévkönyve 2016. január 1., Budapest

R CORE TEAM (2016). R: A language and environment for statistical computing. R Foundation for Statistical Computing, Vienna, Austria. <http://www.R-project.org/> R Core Team (2016).

Microsoft Corporation (2010): Microsoft Excel 2010, Redmont, Washington <https://www.microsoft.com/>

http1: <https://www.ksh.hu/interaktiv/korfak/orszag.html>